



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 17/2021  
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
(ΤΜΗΜΑ Α΄)**

**Συνεδρίαση της 1<sup>ης</sup> Φεβρουαρίου 2021**

**Σύνθεση:**

**Πρόεδρος:** Ευγενία Βελώνη, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

**Μέλη:** Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Χριστίνα Διβάνη, Μαρία Σπάσου, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Θεόδωρος Ράπτης, Παρασκευάς Χρυσοστομίδης, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Φωτεινή Δεδούση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

**Εισηγήτρια:** Ουρανία Πατσοπούλου (γνώμη χωρίς ψήφο)

**Αριθμός ερωτήματος:** Το έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών, ΣΤ1 Διεύθυνσης Προσωπικού & Διοικητικής Οργάνωσης, με αριθ. πρωτ. Φ.Π49-59949/11 Δεκεμβρίου 2020.

**Ερώτημα:** Ερωτάται, εάν στο πλαίσιο της πλήρους συμμόρφωσης της Διοίκησης με τη με αριθμό 600/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας η Α. Κ., υπάλληλος του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών, πρέπει να προαχθεί, από το βαθμό του Συμβούλου Πρεσβείας Α΄ στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού Β΄, αναδρομικά, από 03.10.2012, ημερομηνία προαγωγής, με το από 28.09.2012 προεδρικό διάταγμα, στον ως άνω βαθμό των αναφερόμενων σε αυτό Συμβούλων Πρεσβείας Α΄ τάξεως, κατά παράλειψη της ίδιας.

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α΄ Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

## **Ιστορικό.**

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μας προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

**1.** Με την από 17.09.2012 γνωμοδότηση του Ανώτατου Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Α.Υ.Σ.) του Υπουργείου Εξωτερικών (ΥΠΕΞ) προκρίθηκαν για προαγωγή στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄ τάξεως, 12 Σύμβουλοι Πρεσβείας Α΄, οι οποίοι και προήχθησαν στο βαθμό αυτόν με το από 28.09.2012 προεδρικό διάταγμα (Γ΄1070/3.10.2012), ενώ η κρίση για την προαγωγή της Α.Κ., η οποία περιλαμβανόταν μεταξύ των κρινόμενων, αναβλήθηκε προκειμένου να γνωμοδοτήσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αν η υπηρεσία της στην Πρεσβεία της Βουδαπέστης στην Ουγγαρία, κατά το χρονικό διάστημα από 02.09.1996 έως 09.10.2001, θεωρείται ως υπηρεσία σε αρχή ειδικών συνθηκών και επομένως πληροί το τυπικό προσόν της διεισδυτικής υπηρεσίας σε τέτοια αρχή για την προαγωγή της στον παραπάνω βαθμό.

**2.** Με την από 10.12.2012 αίτησή της στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών η Α.Κ. ζήτησε την ακύρωση της, σύμφωνα με τα παραπάνω, παράλειψης της προαγωγής της στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄, η αίτηση όμως αυτή απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την με αριθμό 2459/2015 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, ήδη αμετάκλητη, με το σκεπτικό ότι με το από 28.09.2012 προεδρικό διάταγμα δεν εκδηλώθηκε η παράλειψη της αιτούσας από τις προαγωγές που έγιναν με αυτό, ούτε εκδόθηκε ως προς αυτή σχετική εκτελεστή πράξη, αφού το αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο δεν είχε εκφέρει οριστική γνώμη για την προαγωγή της.

**3.** Περαιτέρω, με την από 04.02.2013 γνωμοδότηση του Α.Υ.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών, προκρίθηκαν για προαγωγή στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄, 17 Σύμβουλοι Πρεσβείας Α΄ τάξεως, οι οποίοι και προήχθησαν στον βαθμό αυτό με το από 08.02.2013 προεδρικό διάταγμα (Γ΄150/11.02.2013), κατά παράλειψη της Α.Κ., με την αιτιολογία ότι, εφόσον αυτή είχε υπηρετήσει, κατά το χρονικό διάστημα από 02.09.1996 έως 09.10.2001, στην Πρεσβεία της Βουδαπέστης στην Ουγγαρία, η οποία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαχρονικά σχετικές διατάξεις<sup>1</sup>, έπαυσε από τις 24.03.1998 να αποτελεί Χώρα ειδικών συνθηκών, δεν είχε συμπληρώσει τον

---

<sup>1</sup> Άρθρο 99 παρ. 3 του ν.419/1976, Α΄ 211, άρθρο 79 παρ. 2δ΄ του ν. 2594/1998, Α΄ 62.

απαιτούμενο κατώτατο χρόνο παραμονής (διετία) σε τέτοια χώρα<sup>2</sup>, με αποτέλεσμα να μην πληροί το τυπικό προσόν για την προαγωγή της, όπως είχε γίνει δεκτό, κατά πλειοψηφία, με τη με αριθμό 552/2012 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο οποίο είχε υποβληθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, σχετικό ερώτημα.

4. Η Α.Κ. κατά του προαναφερόμενου από 08.02.2013 προεδρικού διατάγματος και της με αυτό παράλειψης της προαγωγής της άσκησε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία απορρίφθηκε με τη με αριθμό 64/2016 απόφασή του. Η τελευταία αυτή απόφαση, μετά από άσκηση έφεσης από την Α.Κ., εξαφανίστηκε με τη με αριθμό 600/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία το ανώτατο ακυρωτικό Δικαστήριο ακύρωσε το προεδρικό αυτό διάταγμα, καθ' ο μέρος αφορά την παράλειψη προαγωγής της Α.Κ. στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β' και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα.

5. Ειδικότερα, με την παραπάνω απόφαση το Συμβούλιο της Επικρατείας, επικαλούμενο τις διατάξεις των ν. 419/1976 (άρθρο 99 παρ. 3), 2594/1998 (άρθρο 79 παρ. 1στ' και 2δ') και 3566/2007 (άρθρο 93 παρ. 1στ'), τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αξιοκρατίας (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος), την απορρέουσα από τη συνταγματική αρχή της ισότητας δημοκρατική αρχή της σταδιοδρομίας (άρθρα 4 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος) και το γεγονός ότι η παραπάνω «διπλωματική υπάλληλος είχε εγκαίρως ζητήσει με την από 14.01.2005 αίτησή της να μετατεθεί σε αρχή ειδικών συνθηκών (Γενικό Προξενείο Καΐρου) για να αποκτήσει το τυπικό προσόν της διετούς παραμονής σε τέτοια αρχή, δηλαδή σε χρονικό διάστημα, το οποίο απείχε τουλάχιστον επτά έτη από την κρίση για προαγωγή από το βαθμό του Συμβούλου Πρεσβείας Α' τάξης στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β' τάξεως, η δε Διοίκηση, ενώ υπήρχαν κενές θέσεις στην υπηρεσία αυτή, αρνήθηκε αδικαιολόγητα να ικανοποιήσει το αίτημά της», έκρινε ότι η Διοίκηση «δεν μπορεί να επικαλείται έλλειψη εκ μέρους της εκκαλούσας του τυπικού προσόντος της διετούς παραμονής σε αρχή ή χώρα ειδικών συνθηκών, η οποία δεν οφειλόταν σε υπαιτιότητα της ίδιας αλλά σε απόφαση της

---

<sup>2</sup> Άρθρο 95 παρ. 4 του ν.3566/2007, Α' 117.

υπηρεσίας» και περαιτέρω, ότι ενεργώντας με τον τρόπο αυτόν, παραβίασε τις παραπάνω συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές «διότι δεν μερίμνησε να αποκτήσει η εκκαλούσα το τυπικό προσόν της διετούς παραμονής σε αρχή ή χώρα ειδικών συνθηκών, πολύ δε περισσότερο, όταν αυτή είχε υποβάλει εγκαίρως αίτηση για να μετατεθεί σε αρχή ειδικών συνθηκών.» ( σκ. 10 και 12 απόφασης).

6. Σε εκτέλεση της παραπάνω απόφασης, με το από 19.09.2019 προεδρικό διάταγμα (Γ'1821/2019), η Α.Κ. προήχθη στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β' αναδρομικά από 11.02.2013, κατόπιν της από 09.09.2019 γνωμοδότησης του Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ, το οποίο, επιλαμβανόμενο της υπόθεσης της Α.Κ.<sup>3</sup> γνωμοδότησε, ομόφωνα, υπέρ της αναδρομικής προαγωγής της στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β' από 11.02.2013, ημερομηνία προαγωγής των Συμβούλων Πρεσβείας Α' που αναφέρονται στο από 08.02.2013 προεδρικό διάταγμα.

7. Η Α.Κ, με την από 27.05.2019 αίτησή της προς το Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ ισχυρίζεται ότι, σε συμμόρφωση με τη με αριθμό 600/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και για την πλήρη διοικητική αποκατάστασή της, αυτή πρέπει να προαχθεί στον βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β' αναδρομικά από 03.10.2012, ημερομηνία προαγωγής, με το από 28.09.2012 προεδρικό διάταγμα, στον εν λόγω βαθμό των αναφερόμενων σε αυτό ομοιόβαθμών της διπλωματικών υπαλλήλων.

Με τα δεδομένα αυτά, και κατόπιν σχετικής εισήγησης του Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ, υποβλήθηκε το ερώτημα που αναφέρεται στην περίληψη της παρούσας.

#### **Νομοθετικό πλαίσιο.**

8. Στο άρθρο 95 του Συντάγματος, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α' του Ψηφίσματος της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 84/17-4-2001) ορίζονται τα εξής: «5. Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Διοίκησης».

---

<sup>3</sup> Η Α.Κ., εν τω μεταξύ, είχε αποσπαστεί και υπηρετήσει σε αρχή ειδικών συνθηκών (Γραφείο Συνδέσμου στα Σκόπια) από 28.01.2013 έως και 12.04.2013 και είχε προαχθεί στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β' από 12.02.2014 (Γ'170/12.02.2014).

9. Στο άρθρο 1 του ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς δικαστικές αποφάσεις κ.λπ.» (Α' 274) ορίζονται τα εξής: «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει».

10. Στο άρθρο 50 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) ορίζονται τα εξής: «1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη 2... 3...4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ.5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό....»

11. Στα άρθρα 32 και 94 του ν. 3566/2007 «Κύρωση ως Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών» (Α'117) ορίζονται τα εξής :

« Άρθρο 32 Ανώτατο Υπηρεσιακό Συμβούλιο

7. Το Ανώτατο Υπηρεσιακό Συμβούλιο: α. Γνωμοδοτεί για τα θέματα προαγωγής των διπλωματικών υπαλλήλων στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού Β'. β... γ... δ... ε. ...11. Οι αποφάσεις του Α.Υ.Σ. αιτιολογούνται πλήρως και είναι υποχρεωτικές για τον Υπουργό. Όταν προβλέπεται η έκδοση διατάγματος, ο Υπουργός οφείλει να προκαλέσει την έκδοση του εντός δύο μηνών από την απόφαση του Α.Υ.Σ..

Άρθρο 93 Τυπικά προσόντα προαγωγής

2. α..β..γ..δ.. ε. Η προαγωγή από το βαθμό του Συμβούλου Πρεσβείας Α' στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού Β` ενεργείται, εφόσον υπάρχει κενή οργανική θέση, με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, μετά από γνώμη του Ανώτατου Υπηρεσιακού Συμβουλίου...

#### *Άρθρο 94 Προαγωγές*

*2. Ως προακτέοι κρίνονται οι υπάλληλοι που έχουν, σε πολύ καλό επίπεδο, τα ουσιαστικά προσόντα του ήθους, του χαρακτήρα, της αφοσίωσης στο καθήκον, της επιστημονικής και υπηρεσιακής κατάρτισης, της διοικητικής ικανότητας, της γνώσεως του αντικειμένου τους, της πρωτοβουλίας, δραστηριότητας και αποτελεσματικότητας και της ετοιμότητας στην αντιμετώπιση με ταχύτητα και ευστοχία κάθε υπηρεσιακού θέματος, ώστε να ανταποκρίνονται, πλήρως, στις απαιτήσεις της υπηρεσίας για την άσκηση των καθηκόντων του ανώτερου βαθμού.*

*3. Οι Προαγωγές από το βαθμό του Γραμματέα Πρεσβείας Α΄ στο βαθμό του Συμβούλου Πρεσβείας Β΄ και από το βαθμό του Συμβούλου Πρεσβείας Α΄ στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄ ενεργούνται, κατ' εκλογή, με σύγκριση των υπαλλήλων που έχουν τα τυπικά προς προαγωγή προσόντα και με ειδική αιτιολόγηση καθόσον αφορά τους επιλεγέντες. Προκρίνονται δε, κατ' αξιολογική σειρά, οι καταλληλότεροι προς προαγωγή στις κενές θέσεις, εφόσον ανταποκρίνονται πλήρως στις απαιτήσεις της υπηρεσίας για την άσκηση των καθηκόντων του ανώτερου βαθμού, με βάση τα ουσιαστικά προσόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Σε κάθε περίπτωση, για την προαγωγή λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία του ατομικού φακέλου του υπαλλήλου, σχετικά με την υπηρεσιακή εξέλιξη του, από την ημερομηνία διορισμού του. 4...».*

#### **Ερμηνεία και υπαγωγή των ανωτέρω διατάξεων.**

Από τις παραπάνω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

**12.** Από τις διατάξεις των άρθρων 95 του Συντάγματος, 1 του ν. 3068/2002 και 50 του π.δ. 18/1989 συνάγεται ότι η ακύρωση διοικητικής πράξης με απόφαση δικαστηρίου (του Συμβουλίου της Επικρατείας ή Διοικητικού Δικαστηρίου) έχει ως αποτέλεσμα τη νομική της εξαφάνιση, την κατάργησή της δηλαδή έναντι πάντων (ιδιωτών - διαδίκων ή μη - διοικητικών αρχών και δικαστηρίων οποιασδήποτε δικαιοδοσίας), ανεξαρτήτως αν πρόκειται για ατομική ή κανονιστική πράξη. Η κατάργηση αυτή επέρχεται αυτομάτως με την έκδοση της δικαστικής απόφασης, είναι δε αναδρομική, ανατρέχει δηλαδή στο χρόνο έκδοσης της ακυρούμενης πράξης και επαναφέρει τους

διαδίκους στην κατάσταση στην οποία βρίσκονταν πριν εκδοθεί αυτή (*status quo ante*)<sup>4</sup>.

**13.** Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση, συμμορφούμενη προς απόφαση ακυρωτικού δικαστηρίου, υποχρεούται όχι μόνο να θεωρήσει ότι η νομική πράξη που ακυρώθηκε είναι ανίσχυρη και ότι δεν υφίσταται στο νομικό κόσμο, αλλά και να προβεί σε θετικές ενέργειες για την αναμόρφωση της νομικής κατάστασης που προέκυψε άμεσα ή έμμεσα από την πράξη αυτή και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει τις σχετικές πράξεις που εκδόθηκαν εν τω μεταξύ ή να εκδώσει άλλες με αναδρομική ισχύ, προκειμένου να αποκαταστήσει τα πράγματα στη θέση στην οποία θα βρίσκονταν, εάν από την αρχή δεν είχε εκδοθεί η πράξη ή δεν είχε λάβει χώρα η παράλειψη που ακυρώθηκε και χωρίς δέσμευση από το χρόνο που διέδραμε στο μεταξύ <sup>5</sup>.

**14.** Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων συμμόρφωσης της Διοίκησης προσδιορίζονται κάθε φορά από το αντικείμενο της ακύρωσης, δηλαδή από τη φύση και το είδος της πράξης που ακυρώθηκε καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις πάνω στα ζητήματα που εξέτασε και για τα οποία αποφάνθηκε το δικαστήριο στο αιτιολογικό της απόφασής του, δημιουργώντας ως προς αυτά δεδικασμένο για την συγκεκριμένη περίπτωση<sup>6</sup>. Θετική ενέργεια είναι απαραίτητη, όταν η Διοίκηση οφείλει: (α) να αντικαταστήσει την ακυρωθείσα πράξη με άλλη, απαλλαγμένη από ελαττώματα ή (β) να προβεί σε έκδοση πράξης που παρέλειψε παρανόμως να εκδώσει. Εάν η ακυρωθείσα πράξη ανήκει στη δέσμια αρμοδιότητα της Διοίκησης, αυτή οφείλει να την επανεκδώσει, αποφεύγοντας τα ελαττώματα που οδήγησαν στην ακύρωσή της, δεσμευόμενη από την ερμηνεία που έδωσε στο νόμο το δικαστήριο. Εάν η Διοίκηση δεσμεύεται ως προς την έκδοση, αλλά έχει διακριτική ευχέρεια ως

<sup>4</sup> Π. Δαγτόγλου «*Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*», 6<sup>η</sup> εκδ., 2014, σελ.633-634.

<sup>5</sup>Ε. Σπηλιωτόπουλος, «*Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*», Τόμος 2, 14<sup>η</sup>, έκδ., σελ. 201-207, Ε. Πρεβεδούρου Ί.Σ. Κυβέλος, «*Νεότερες εξελίξεις ως προς τον περιορισμό της υποχρέωσης συμμόρφωσης της Διοίκησης προς ακυρωτική απόφαση*», Διδικ 6/2014, σελ. 1476-1484, Σ. Καλογήρου «*Το φαινόμενο της μη συμμόρφωσης της Διοίκησης στις ακυρωτικές αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων, το πρόβλημα, τα αίτια και η αντιμετώπιση στο αναθεωρημένο Σύνταγμα 1975/1986/2001/2008 και το ν. 3068/2002*», Ένωση Διοικητικών Δικαστών, Τιμητικός Τόμος για τα 50 χρόνια των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, 2015, σελ. 67-82, Σ. Καλογήρου «*Η αρχή του αναδρομικού αποτελέσματος της ακυρωτικής απόφασης. Εξελίξεις στη νομοθεσία και τη νομολογία*» Διδικ 2/2019, σελ. 189-199, ΣτΕ 744/2016, 3508/2014, 1277/2014, 3043/2013, 3607/2013, 3606/2012, 3854/2011, 100/2011, 957/2010, 1016/2009, 2557/2006, ΝΣΚ 200/2019, 559/2005 κ.ά.

<sup>6</sup>ΟΛΣΤΕ 2854/1985, 4775/2012, 791/2011, ΣτΕ 1512/2009, 1986/2000, 3531/1999, 5907/1995 κ.α., Πρεβεδούρου «*Η έκταση της υποχρέωσης συμμόρφωσης της διοίκησης στο ακυρωτικό αποτέλεσμα δικαστικών αποφάσεων*», Ε. Κουτούπα-Ρεγκάκου «*Το δεδικασμένο των αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων*», 2002, σελ. 59 επ., με περαιτέρω βιβλιογραφικές παραπομπές.

προς το περιεχόμενο της ακυρωθείσας πράξης, οφείλει να την επανεκδώσει μετά από νέα κρίση (π.χ. νέα σύγκριση του επιτυχόντος την ακύρωση και του προκριθέντος υπαλλήλου, αν και όχι άλλων ενδιαφερομένων)<sup>7</sup>.

**15.** Περαιτέρω, από τις προεκτεθείσες διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, προκύπτει ότι οι προαγωγές των διπλωματικών υπαλλήλων στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄ ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, μετά από γνωμοδότηση του Ανώτατου Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Οι κρίσεις ενεργούνται ύστερα από σύγκριση όλων των διπλωματικών υπαλλήλων με το βαθμό του Συμβούλου Πρεσβείας Α΄, οι οποίοι, κατά το χρόνο που κρίνονται, έχουν συμπληρώσει τα τυπικά προσόντα προαγωγής, προάγονται δε τελικά, κατ' εκλογή, στις υπάρχουσες κενές θέσεις, οι υπάλληλοι που κρίνονται κατ' αξιολογική σειρά, ως οι καταλληλότεροι προς προαγωγή<sup>8</sup>.

**16.** Στην περίπτωση του ερωτήματος, όπως προκύπτει από το ιστορικό, μετά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με αριθμό 600/2019, την ακύρωση με αυτή του από 08.02.2013 προεδρικού διατάγματος, καθ' ο μέρος αυτό αφορά την παράλειψη προαγωγής της Α.Κ. στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄ και την αναπομπή της υπόθεσης στη Διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα, η Α.Κ. προήχθη στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄ με το από 19.09.2019 προεδρικό διάταγμα, αναδρομικά από 11.02.2013, ημερομηνία προαγωγής των ομοιόβαθμών της που αναφέρονται στο διάταγμα αυτό, το οποίο είχε εκδοθεί κατόπιν της από 04.02.2013 γνωμοδότησης του Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ.

**17.** Ωστόσο, το Συμβούλιο αυτό είχε επιληφθεί, για πρώτη φορά, της κρίσης της Α.Κ. κατά τη συνεδρίαση της 17.09.2012, στην οποία, σε αντίθεση με τους λοιπούς Συμβούλους Πρεσβείας Α΄, για τους οποίους γνωμοδότησε ότι πληρούσαν τις τυπικές αλλά, στη συνέχεια, και τις ουσιαστικές προϋποθέσεις για την προαγωγή τους στο βαθμό του Πληρεξουσίου Υπουργού Β΄, οι οποίοι και προήχθησαν στο βαθμό αυτόν από 03.10.2012, ημερομηνία δημοσίευσης του σχετικού από 28.09.2012 προεδρικού διατάγματος, ως προς την παραπάνω διπλωματική υπάλληλο ανέβαλε την κρίση του, προκειμένου να ζητηθεί γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, σχετικά με το

---

<sup>7</sup> Π. Δαγτόγλου, ο.π., σελ. 680-681.

<sup>8</sup> Άρθρα 93 και 94 ν.3566/2007, βλ. και ν 134/20011, Α΄ 265, άρθρο 1.



κατά πόσον αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει υπηρετήσει σε αρχή ειδικών συνθηκών, κατά την έννοια των ισχυουσών, τότε, διατάξεων, για την περαιτέρω κρίση περί προαγωγής της, και, επομένως, δεν ακολούθησε έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης, αναφορικά με αυτή, όπως κρίθηκε με δύναμη δεδικασμένου από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, με τη με αριθμό 2459/2015, ήδη αμετάκλητη, απόφασή του, απορριπτική της αίτησης ακύρωσης του παραπάνω προεδρικού διατάγματος<sup>9</sup>.

**18.** Μετά όμως την επίλυση του παραπάνω νομικού ζητήματος, με τη με αριθμό 600/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, για να είναι πλήρης η συμμόρφωση με αυτή, η Διοίκηση έχει υποχρέωση να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποκατασταθούν πλήρως τα πράγματα στη θέση που θα είχαν βρεθεί<sup>10</sup>, εάν το Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ στη συνεδρίαση της 17.09.2012, είχε εκφέρει θετική γνώμη για την συνδρομή στο πρόσωπο της Α.Κ. του τυπικού προσόντος της διετούς παραμονής της σε αρχή ή χώρα ειδικών συνθηκών, δεν είχε, δηλαδή, μεσολαβήσει η, από 17.09.2012, «αναβλητική» γνωμοδότησή του.

Επομένως, το Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ θα πρέπει να επιληφθεί εκ νέου της υπόθεσης-προαγωγής - της Α.Κ. όσον αφορά το διάστημα από τη δημοσίευση του από 28.09.2012 προεδρικού διατάγματος (03.10.2012), με το οποίο το πρώτον εκδηλώθηκε η παράλειψη προαγωγής της στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού Β΄, μέχρι της αναδρομικής προαγωγής της από 11.02.2013, στον βαθμό αυτό με το από 19.09.2019 προεδρικό διάταγμα, δεσμευόμενο<sup>11</sup> από τις κρίσεις της με αριθμό 600/2019 απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως προς τη μη δυνατότητα επίκλησης έλλειψης του τυπικού προσόντος της διετούς παραμονής σε αρχή ή χώρα ειδικών συνθηκών για το οποίο αποφάνθηκε στο αιτιολογικό της, δημιουργώντας δεδικασμένο ως προς αυτό στη συγκεκριμένη περίπτωση και να γνωμοδοτήσει για τη συνδρομή ή μη, κατά τον παραπάνω κρίσιμο χρόνο (17.09.2012) των, κατά νόμο, απαιτούμενων προσόντων για την προαγωγή της στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού Β΄ και περαιτέρω για την

<sup>9</sup> Βλ. συναφή απόφαση ΔΕΑ 2134/2020, με την οποία η «αναβλητική» γνωμοδότηση προαγωγής διπλωματικού υπαλλήλου από το Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ, ενέχει άρνηση προαγωγής.

<sup>10</sup> Επαμ. Π. Σπηλιωτόπουλου «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Έκδ. 10<sup>η</sup>, παρ. 564 επ., Π.Δ. Δαγτόγλου «Τενικό Διοικητικό Δίκαιο», παρ. 1421 β.

<sup>11</sup> ΣΤΕΟΛ 217/2016, ΣΤΕ 3191/2015, 10/2014, 1518/2014, 2559/2011, 677/2010, 43/2010, 21/2008, 1229/2008, 2557/2006, 3191/2005.

προαγωγή της ή μη<sup>12</sup>, μετά από σύγκριση με τους υπόλοιπους ομοιόβαθμους διπλωματικούς υπαλλήλους που συγκέντρωναν τα προς προαγωγή προσόντα κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία.

**19.** Η παραπάνω υποχρέωση του Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ και με το δεδομένο ότι η αίτηση της Α.Κ. για την ακύρωση του από 28.09.2012 προεδρικού διατάγματος, απορρίφθηκε, ως απαράδεκτη, με τη με αριθμό 2459/2015 και ήδη αμετάκλητη απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, είναι σύμφωνη με το αντικειμενικά συναγόμενο, από τη με αριθμό 600/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, νόημα της ακύρωσης και τη νομική κατάσταση που θα έπρεπε σύμφωνα με το νόμο να διαμορφωθεί, με τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αξιοκρατίας (άρθρο 5 παρ.1 του Συντάγματος), την απορρέουσα από τη συνταγματική αρχή της ισότητας δημοκρατική αρχή της σταδιοδρομίας (άρθρα 4 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος), αρχές που τυγχάνουν εφαρμογής στην προκείμενη περίπτωση, σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση, καθώς και με τις αρχές του κράτους δικαίου, της χρηστής διοίκησης και της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, κατά τις οποίες είναι ασυμβίβαστη η διατήρηση σε ισχύ νομικών ή πραγματικών καταστάσεων που κρίθηκε ότι δημιουργούν παραβίαση δικαίου<sup>13</sup>.

### **Απάντηση**

**20.** Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα ) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής :

Το Α.Υ.Σ. του ΥΠΕΞ, στο πλαίσιο συμμόρφωσής του με την με αριθμό 600/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και σε εφαρμογή των αρχών του κράτους δικαίου, της αξιοκρατίας, της σταδιοδρομίας, της χρηστής διοίκησης και της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, θα πρέπει να επιληφθεί της υπόθεσης-προαγωγής- της Α.Κ. και, δεσμευόμενο από τις κρίσεις της προαναφερόμενης απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, να γνωμοδοτήσει για την συνδρομή ή μη στο πρόσωπο αυτής, κατά τον παραπάνω κρίσιμο χρόνο (17.09.2012) των, κατά νόμο, απαιτούμενων προσόντων για την προαγωγή της στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού

<sup>12</sup>Βλ. μεταξύ πολλών Πρακτικά Συμβουλίου Συμμόρφωσης ΣτΕ 10/2020, 14/2015,100/2010, αλλά και ΔΕΑ 560/2020

<sup>13</sup>Φ. Βεγλερής «*Η συμμόρφωσις της Διοικήσεως εις τας αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας*», 1934, 29επ., Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου «*Αι συνέπειαι της ακυρώσεως διοικητικής πράξεως έναντι της Διοικήσεως*», 1980, 29επ., Θ. Τσάτσο «*Η αίτησις ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*», 3η έκδ.1971, 402επ.

Β΄, και περαιτέρω για την προαγωγή της ή μη, μετά από σύγκριση με τους υπόλοιπους ομοιόβαθμους διπλωματικούς υπαλλήλους που συγκέντρωναν τα προς προαγωγή προσόντα, κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία. Σε καταφατική περίπτωση, για την πλήρη διοικητική αποκατάσταση της παραπάνω διπλωματικής υπαλλήλου, η προαγωγή της θα ανατρέξει στην ημερομηνία δημοσίευσης του από 28.09.2012 προεδρικού διατάγματος, με το οποίο προήχθησαν στο βαθμό του Πληρεξούσιου Υπουργού Β΄ οι λοιποί ομοιόβαθοί της διπλωματικοί υπάλληλοι, κατά παράλειψη της ίδιας, ήτοι στις 03.10.2012, με όλες τις εντεύθεν συνέπειες.

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ**

**Αθήνα, 03.02.2021**

**Η Πρόεδρος  
Ευγενία Βελώνη  
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.**

**Η Εισηγήτρια  
Ουρανία Πατσοπούλου  
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.**

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από EVGENIA VELONI  
Ημερομηνία: 2021.02.03 14:12:41 EET

Digitally signed by OURANIA PATSOPOULOU  
Date: 2021.02.03 13:51:54 EET